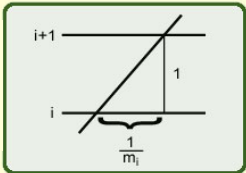

Poligon kitöltése

Implementáció:
 Nem kell minden egyes pásztázó vonalra újra kiszámolni minden metszéspontot, mert általában csak néhány metszéspont érdekes az i -dik pásztázó vonalról az $i+1$ -dikre átlépve

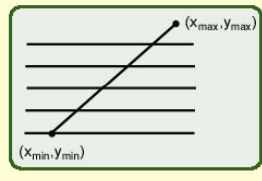
$$x_{i+1} = x_i + \frac{1}{m_i}$$

1

Poligon kitöltése

Tegyük fel hogy: $m > 1$
 ($m = 1$ triviális, $m < 1$ kicsit bonyolultabb)

$$\Delta x = \frac{1}{m} = \frac{x_{\max} - x_{\min}}{y_{\max} - y_{\min}} \quad (< 1)$$

$x = \text{egész rész} + \text{tört rész}$
 $[x] \quad \{x\}$

vagy $[x_{i+j}] = [x_i]$ és $\{x_{i+j}\} = \{x_i\} + \Delta x$
 vagy $[x_{i+j}] = [x_i] + 1$ és $\{x_{i+j}\} = \{x_i\} + \Delta x - 1$

2

Poligon kitöltése

Tegyük fel, hogy a bal határon vagyunk!
 Ha $\{x_i\} = 0$, akkor (x, y) -t rajzolni kell (a vonalon van)
 Ha $\{x_i\} \neq 0$, akkor fölfelé kell kerekíteni x -et (az lesz belső pont)

Egész értékű aritmetika használható:
 törtész helyett a számláló és nevező tárolása

3

Poligon kitöltése

```
void LeftEdgeScan(int xmin, int ymin,
                  int xmax, int ymax, int value) {
    int x, y, numerator, denominator, increment;
    x = xmin; numerator = xmax - xmin;
    denominator = ymax - ymin;
    increment = denominator; // mert (x, y+1) a bal
                             // él fölött/előtt van
    for(y = ymin; y < ymax; y++) {
        WritePixel(x, y, value);
        increment += numerator;
        if(increment > denominator) {
            x++; increment -= denominator;
        }
    }
}
```

4

Poligon kitöltése

Adatstruktúrák:
ÉT: (Élek Táblázata)
 A kisebbik y értékük szerint rendezve az összes él tartalmazza. **A vízszintes élek kimaradnak!**

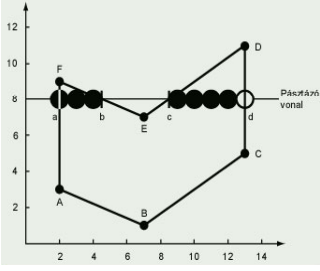
Annyi lista van, ahány pásztázó vonal. Minden listában azok az élek szerepelnek, amelyek alsó végpontja a pásztázó vonalon van. A listák az élek alsó végpontjának x koordinátája szerint rendezettek

Minden lista elem tartalmazza az él y_{\max} , x_{\min} koordinátáját és a meredekség reciprokát

5

Poligon kitöltése

ÉT: (Élek Táblázata)

11	λ		
10	λ		
9	λ		
8	λ		
7	λ	EF	DE
6	λ	CD	
5	λ	FA	
4	λ	FA	
3	λ	AB	
2	λ	AB	BC
1	λ		
0	λ		

$y_{\max} \quad x_{\min} \quad 1/m$

6

Poligon kitöltése

AÉT: (Aktív Élek Táblázata)

A pásztázó vonalat metsző éleket tartalmazza a metszéspontok x koordinátája szerint rendezve. Ezek a metszéspontok kitöltési szakaszokat határoznak meg az aktuális pásztázó vonalon.

Ez is lista.

7

Algoritmus poligon kitöltésére

0. **ÉT** kialakítása

1. y legyen az **ÉT**-ben levő nem üres listák közül a legkisebb y
2. **AÉT** inicializálása (üres)
3. A továbbiakat addig ismételjük, amíg **ÉT** végére érünk és **AÉT** üres lesz:

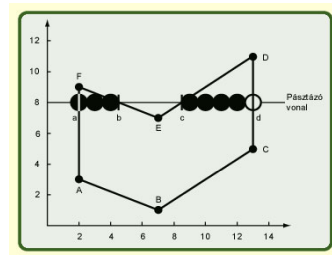
8

Algoritmus poligon kitöltésére

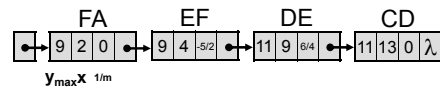
- 3.1 **ÉT**-ből az y -hoz tartozó listát – a rendezést megtartva – **AÉT**-hez másoljuk
- 3.2 **AÉT**-ből kivesszük azokat az éleket, amelyekre $y_{max} = y$ (a felső éleket nem töltjük ki)
- 3.3 A kitöltési szakaszok pontjait megjelenítjük
- 3.4 $y = y+1$
- 3.5 Minden **AÉT**-beli élben módosítjuk x -et

9

Poligon kitöltése

AÉT az $y = 8$ pásztázó vonalon:

10

Poligon kitöltése

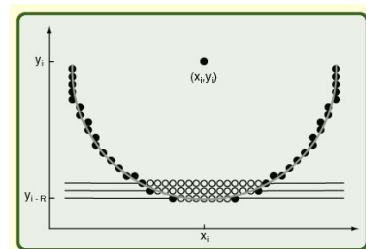
Megjegyzés:

Az x tengellyel párhuzamos alapú háromszögekre, trapézokra egyszerűsíthető az algoritmus, mert a pásztázó egyeneseknek a háromszögnek vagy a trapéznak legfeljebb 2 élével lehet metszéspontja (nem kell **ÉT**).

11

Kör, ellipszis kitöltése

P belül van, ha $F(P) < 0$, de most is használható a felezőpont módszer. Hasonló algoritmussal számíthatók a kitöltési szakaszok.

12

Háromszög kitöltése (OpenGL)

Egyetlen színnel

```
glBegin(GL_TRIANGLES);
    glColor3f(0.1, 0.2, 0.3);
    glVertex3f(0, 0, 0);
    glVertex3f(1, 0, 0);
    glVertex3f(0, 1, 0);
glEnd();
```

13

Háromszög kitöltése (OpenGL)

Több színnel (Gouraud-féle módon interpolálva)

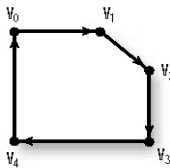
```
glShadeModel(GL_SMOOTH); //G-árnyalás
glBegin(GL_TRIANGLES);
    glColor3d(1.0,0.0,0.0);
    glVertex3d(5.0,5.0,0.0);
    glColor3d(0.0,0.0,1.0);
    glVertex3d(195.0,5.0,0.0);
    glColor3d(0.0,1.0,0.0);
    glVertex3d(100.0,195.0,0.0);
glEnd();
```


14

Poligon létrehozása (OpenGL)

```
glBegin(GL_POLYGON);
    glVertex3d(0,100,0);
    glVertex3d(50,100,0);
    glVertex3d(100,50,0);
    glVertex3d(100,0,0);
    glVertex3d(0,0,0);
glEnd();
```


Az **OpenGL** csak síkbeli konvex sokszögek helyes kirajzolását garantálja

Az elsőként specifikált csúcspont színe lesz a primitív színe, ha

```
glShadeModel(GL_FLAT);
```

15

Poligon (OpenGL)

3D-s poligonoknak két oldaluk van: első és hátsó oldal. Alapértelmezésben mindkét oldal ugyanúgy rajzolódik ki, de ezen lehet változtatni:

```
void glPolygonMode(enum face, enum mode);
```

face:

- GL_FRONT_AND_BACK
- GL_FRONT
- GL_BACK;

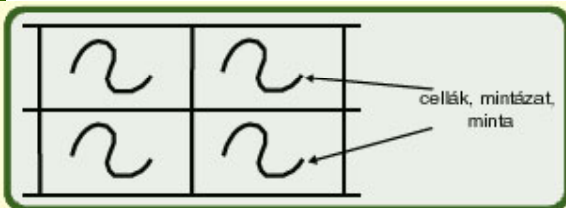
mode:

- GL_POINT csak a csúcspontokat rajzolja ki
- GL_LINE a határvonalat rajzolja ki
- GL_FILL kitölti a poligont

16

Kitöltés mintával

Általában: terület kitöltése szabályosan ismétlődő grafikus elemekkel

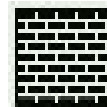

Képmátrixok (raszter) esetében a cella egy (kisméretű) mátrix

17

Kitöltés mintával

Példa:

Tégla minta

Lehet a kitöltés "átlátszó" is: nem minden képpontot írunk felül, csak azokat, ahol a minta nem 0

18

Kitöltés mintával

Fajtái:

1. Válasszunk egy pontot a **primitívben** (pl. bal felsőt), egy pontot a mintában (pl. bal felsőt), illesszük azokat egymásra, a többi pont illeszkedése már kiszámítható
2. Válasszunk egy pontot a **képernyőn** (pl. bal felsőt), egy pontot a mintában (pl. bal felsőt), illesszük azokat egymásra, a többi pont illeszkedése már kiszámítható (most a mintázat a képernyőhöz van rögzítve)

19

Kitöltés mintával

Legyen:

minta $M * N$ -es mátrix
minta $[0,0] \rightarrow$ képernyő $[0,0]$

ekkor

1. módszer: Pásztázás soronként (átlászó)

```
if(minta[x % M][y % N])
    WritePixel(x,y,érték);
```

Gyorsabb: több képpont (sor) egyszerre történő másolásával (esetleg maszkolás is szükséges a sor elején vagy végén)

20

Kitöltés mintával

2. módszer: Téglalap írás

pásztázás másolás képernyő

minta munkaterület

Csak akkor érdemes használni, ha a primitívet sokszor kell használni
Pl. karakterek megjelenítése

21

Kitöltés mintával

A téglalap írás kitöltés kombinálható képek közötti műveletekkel, így bonyolult ábrák készíthetők:

(a) hegyek, (b) ház vonalai, (c) a ház kitöltött bitmap képe, (d) (a)-ból kitöröltük (c)-t, (e) téglala minta, (f) (b) téglala mintával kitöltve, (g) (e) (d)-re másolva

22

Kitöltés mintával (OpenGL)

```
void glPolygonStipple(const ubyte *mask);
```

Kitöltési minta beállítása
mask: egy 32×32 -es bittérkép (minta)

23

Kitöltés mintával (OpenGL)

A kitöltési minta

```
glEnable(GL_POLYGON_STIPPLE) engedélyezése
glDisable(GL_POLYGON_STIPPLE) tiltása
```


Pl.:

```
void display() {
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT); //Képernyő törlés
    glShadeModel(GL_FLAT); //Árnyalási mód: FLAT
    glPolygonStipple(mask); // A minta
    glEnable(GL_POLYGON_STIPPLE); //engedélyezés
    rajz(); //Az alakzat kirajzolása
    glDisable(GL_POLYGON_STIPPLE); //tiltás
}
```

24

Kitöltés mintával (OpenGL)

Példa:

25

VASTAG PRIMITÍVEK RAJZOLÁSA

Képpontok ismétlése
Mozgó ecset
Területkitöltés
Közelítés vastag szakaszokkal

26

VASTAG PRIMITÍVEK RAJZOLÁSA

Több képpontnyi vastagságú vonalak

Milyen alakú legyen az ecset?

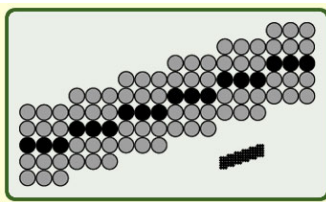
- Kör?
- Téglalap?
- Forduljon az ecset?

27

VASTAG PRIMITÍVEK RAJZOLÁSA

1. Képpontok ismétlése

A pásztázó vonalas algoritmus kiterjesztése:
ha $-1 < m < 1$, akkor a képpontokat többszörözzük meg az oszlopokban;
különben a sorokban

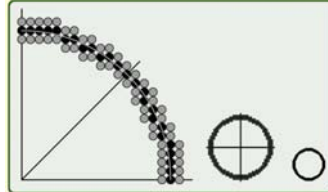

28

Képpontok ismétlése

Tulajdonságai:

- a) gyors,
- b) a vonal végei mindig vízszintesek vagy függőlegesek,
- c) a vonal vastagsága függ a meredekségtől
- d) a duplázás nem megy: a vonal valamelyik oldala felé vastagabb

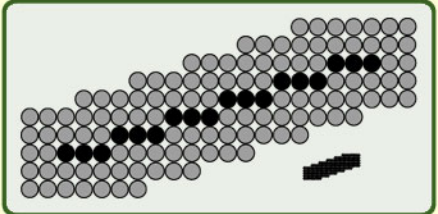
Jó módszer, ha nem túl vastag a vonal

29

VASTAG PRIMITÍVEK RAJZOLÁSA

2. Mozgó ecset

Téglalap alakú „ecset”, aminek a középpontja (vagy csúcspontja) az 1 pixel vastag vonalon mozog (az ecset nem "forog")

30

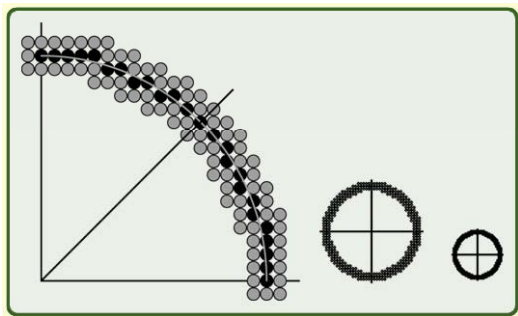
Mozgó ecset

Tulajdonságai:
 hasonló 1-hez, de
 a) a végpontok „nagyobbak”
 b) a vonal vastagsága függ a meredekségtől és az ecset alakjától
 jobb a kör alakú ecset

Implementáció: ecset (= minta) másolása az 1 pixel vastag vonal minden pontjába

31

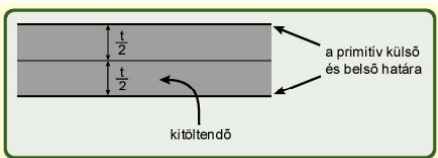
Mozgó ecset

32

VASTAG PRIMITÍVEK RAJZOLÁSA

3. Területkitöltés

Terület primitíveknél a külső határvonalhoz használhatjuk az eredeti határvonalat, elegendő tehát a belsőt meghatározni

33

Területkitöltés

Tulajdonságai:
 a) ugyanolyan jó páros és páratlan vastagra
 b) a vonal vastagsága nem függ a meredekségtől

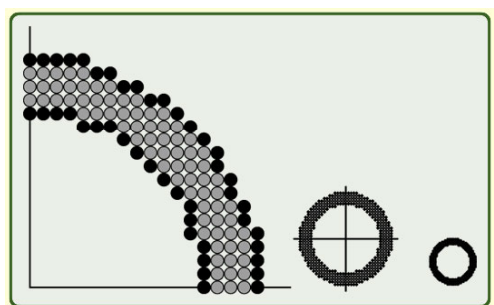
Kör esetén: külső és belső kör

Ellipszis esetén:

$a - t/2, b - t/2$	belső	}	ellipszisek
$a + t/2, b + t/2$	külső		

34

Területkitöltés

35

VASTAG PRIMITÍVEK RAJZOLÁSA

4. Közelítés vastag szakaszokkal

Szakaszonként lineáris approximáció
 a) szép
 b) vastag vonalakat simán kell illeszteni

36

Pont mérete (OpenGL)

```
Void glPointSize(GLfloat size);
```

Nem minden méretet támogatnak az implementációk:

```
GLfloat sizes[2]; // méret tartomány
GLfloat step; // támogatott lépés

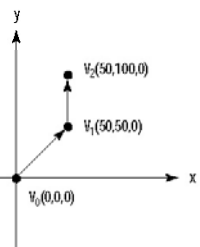
glGetFloatv(GL_POINT_SIZE_RANGE, sizes);
glGetFloatv(GL_POINT_SIZE_GRANULARITY,
            &step);
```

37

Szakaszok rajzolása (OpenGL)

Szakasz sorozat (GL_LINE_STRIP):

Egy vagy több összekötött szakasz specifikálása a végpontok sorozatának megadásával. Pl.:

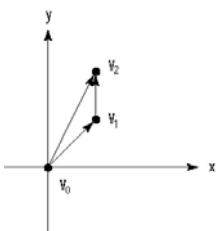
```
glBegin(GL_LINE_STRIP);
glVertex3d(0,0,0);
glVertex3d(50,50,0);
glVertex3d(50,100,0);
glEnd();
```

38

Szakaszok rajzolása (OpenGL)

Szakasz hurok (GL_LINE_LOOP):

Ugyanaz, mint a LINE_STRIP, de az utolsóként specifikált csúcspontot összekötjük az elsőként specifikált csúcsponttal. Pl.:


```
glBegin(GL_LINE_LOOP);
glVertex3d(0,0,0);
glVertex3d(50,50,0);
glVertex3d(50,100,0);
glEnd();
```

39

Szakaszok rajzolása (OpenGL)

Független szakasz (GL_LINES):

Az elsőként specifikált két csúcspont határozza meg az első szakaszt, a második két csúcspont a második szakaszt, ...
ezek a szakaszok nincsenek összekötve

40

Vonal vastagsága (OpenGL)

```
Void glLineWidth(GLfloat width);
```

Nem minden vastagságot támogatnak az implementációk:

```
GLfloat sizes[2]; // vastagság tartomány
GLfloat step; // támogatott lépés

glGetFloatv(GL_LINE_WIDTH_RANGE, sizes);
glGetFloatv(GL_LINE_WIDTH_GRANULARITY,
            &step);
```

41

Szakaszok élsimítása (OpenGL)

A GL_LINE_SMOOTH argumentummal meghívott szakaszok élsimítását engedélyezni a glEnable, tiltani a glDisable függvényekkel lehet.

Ha az élsimítás engedélyezett, akkor nem egész szélességek is megadhatók, és ekkor a szakasz szélén kirajzolt képpontok intenzitása kisebb, mint a szakasz közepén lévő képpontoké.

42

VONAL STÍLUS

43

VONAL STÍLUS

Primitívek attribútumai:

- vonal vastagság
- szín
- vonal stílus
- stb...

Vonal stílus:

- folytonos
- szaggatott
- pontozott
- felhasználó által definiált

44

VONAL STÍLUS

Stílus:
 8 vagy 16 bites maszk írja le, hogy mely biteknek megfelelő pontok legyenek kirajzolva, mint a vonal pontjai
 Pl: 11111111 = folytonos
 11101110 = szaggatott

Rajzolás: (maszkolással)

45

VONAL STÍLUS

Hátránya:
 A szaggatások távolsága függ a meredekségtől

Megoldás:
 A távolságot számolva rajzolni a szakaszokat

46

Szakasz stílus (OpenGL)

```
void glLineStipple(int factor,
                  ushort pattern);
```

Pattern (maszk): 16 bites bináris jelsorozat
factor: A pattern-ben levő minden bit factor-szor kerül alkalmazásra.

0x00ff 0 0 1 1

binárisan 0 0 0 0 0 0 0 0 1 1 1 1 1 1 1 1

vonal minta

vonal — — — — —
 egy szegmens

47

Szakasz stílus (OpenGL)

Pl.:

```
glLineStipple(1, 0x3F07);
glEnable(GL_LINE_STIPPLE);
```

A minta: 0011111100000111
 (az alacsony helyértékű bittel kezdünk).

```
glLineStipple(2, 0x3F07);
glEnable(GL_LINE_STIPPLE);
```

A minta: 00001111111111111000000000111111

Szakasz stílus engedélyezése
 glEnable(GL_LINE_STIPPLE) tiltása
 glDisable(GL_LINE_STIPPLE)

48

Szakasz stílus (OpenGL)

Megoldandó feladat:

Rajzoljunk ötszöget olyan egyenes szakaszokból, amelyek a következő mintákból épülnek fel:

49

VÁGÁS

A vágásról általában

Pontok vágása

Vonalak, szakaszok vágása egyenletrendszer megoldásával

A COHEN - SUTHERLAND -féle vonal vágás

Parametrikus vonal vágó algoritmus

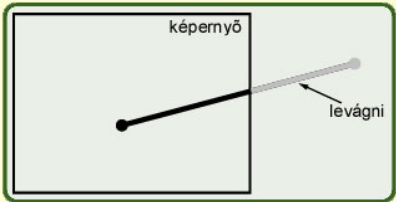
Körök és ellipszisek vágása

Poligonok vágása

50

VÁGÁS

A primitívekből csak annyit szabad mutatni, amennyi látszik belőlük (takarás, kilógás a képből)

51

VÁGÁS

Módszerek:

1. Vágjuk le a megjelenítés előtt, azaz számítsuk ki a metszéspontokat és az új végpontokkal rajzoljunk
2. Pásztázzuk a teljes primitívet, de csak a látható képpontokat jelenítjük meg: minden (x, y) -ra ellenőrzés
3. A teljes primitívet munkaterületre rajzoljuk, majd innen átmásoljuk a megfelelő darabot

52

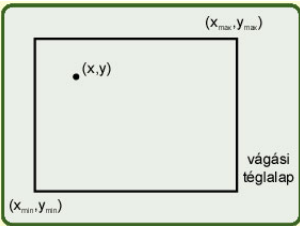
VÁGÁS

Pontok vágása:

(x,y) belül van, ha

$$x_{min} \leq x \leq x_{max}$$

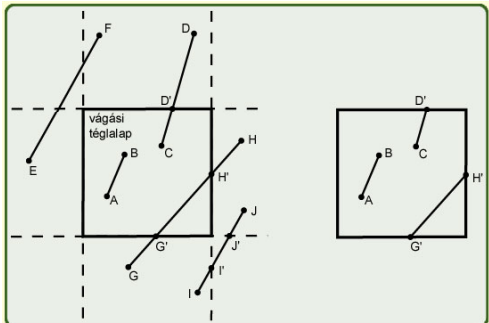
és

$$y_{min} \leq y \leq y_{max}$$

53

VÁGÁS

Szakaszok vágása egyenletrendszer megoldásával

54

Szakaszok vágása egyenletrendszer megoldásával

Elég a végpontokat vizsgálni:

- Ha mindkét végpont belül van, akkor a teljes vonal belül van, nincs vágás;
- Ha pontosan egy végpont van belül, akkor metszéspontot kell számolni és vágni;
- Ha mindkét végpont kívül van, akkor további vizsgálat szükséges: lehet, hogy nincs közös része a vágási téglalappal, de lehet, hogy van.

55

Szakaszok vágása egyenletrendszer megoldásával

A vágási téglalap minden élére megvizsgáljuk: van-e az élnek közös része a szakasszal
Egyenesek metszéspontjának meghatározása, és az élen belül van-e a metszéspont

Problémák:

Egyenesek (nem szakaszok!) metszéspontjai, Speciális esetek (vízszintes, függőleges egyenesek)

56

Szakaszok vágása egyenletrendszer megoldásával

Javítás: parametrikus alak

$$x = x_0 + t \cdot (x_1 - x_0)$$

$$t \in [0, 1] \text{ (szakaszt ír le)}$$

$$y = y_0 + t \cdot (y_1 - y_0)$$

Metszéspont:

$t_{él}$: a metszéspont paramétere az élen

t_{vonal} : a metszéspont paramétere a vonalon

Ha $t_{él}, t_{vonal} \in [0, 1]$, akkor belül van

Még így sem hatékony a módszer, mert sokat kell ellenőrizni és számolni

57

COHEN - SUTHERLAND - féle szakasz vágás

A végpontok kódolása:

$y > y_{max}$	$y < y_{min}$	$x > x_{max}$	$x < x_{min}$
$y_{max} - y$	$y - y_{min}$	$x_{max} - x$	$x - x_{min}$
előjele	előjele	előjele	előjele

	x_{min}	x_{max}	
y_{max}	1001	1000	1010
	0001	0000	0010
y_{min}	0101	0100	0110

58

COHEN - SUTHERLAND - féle szakasz vágás

A végpontok kódolása: Minden végpont annak megfelelő kódot ($code_1, code_2$) kap, hogy melyik tartományban van.

	x_{min}	x_{max}	
y_{max}	1001	1000	1010
	0001	0000	0010
y_{min}	0101	0100	0110

59

COHEN - SUTHERLAND - féle szakasz vágás

Előzetes vizsgálatok:

- Ha a végpontok belül vannak, akkor nincs mit vágni (triviális elfogadás)

ilyenkor $code_1 = code_2 = 0000$

	x_{min}	x_{max}	
y_{max}	1001	1000	1010
	0001	0000	0010
y_{min}	0101	0100	0110

60

COHEN - SUTHERLAND - féle szakasz vágás

(x_1, y_1) és (x_2, y_2) a szakasz két végpontja	1001	1000	1010
különben:	0001	0000	0010
kód	0101	0100	0110

2. ha $x_1, x_2 < x_{min} (\dots 1)$
 vagy $x_1, x_2 > x_{max} (\dots 1)$
 vagy $y_1, y_2 < y_{min} (\dots 1)$
 vagy $y_1, y_2 > y_{max} (\dots 1)$ } minden kívül van (triviális elvetés)

$code_1$ AND(bitenként) $code_2 = TRUE$

61

COHEN - SUTHERLAND - féle szakasz vágás

különben:

3. az $(x_1, y_1) - (x_2, y_2)$ szakasz metszi valamelyik élet.
 Vegyünk egy külső végpontot (legalább egyik az; ha több van, akkor válasszuk közülük felülről lefelé és jobbról balra haladva az elsőt), számítsuk ki a metszéspontot.
 A két részre vágott szakasz egyik fele a 2. pont alapján triviálisan elvethető.

62

COHEN - SUTHERLAND - féle szakasz vágás

Interaktív módon is használható

Hatékony, mert gyakori, hogy sok vagy kevés szakasz van belül

A legáltalánosabban használt eljárás

63

Parametrikus szakasz vágó algoritmus

$P(t) = P_0 + \underbrace{(P_1 - P_0)}_D t = P_0 + D t$

A metszéspontra (skalárszorzat):

$$N_i (P(t) - P_{Ei}) = 0$$

$$N_i (P_0 + D t - P_{Ei}) = 0$$

$$t = \frac{N_i (P_0 - P_{Ei})}{-N_i D}$$

Ha $N_i D$ $\begin{cases} < 0, \text{ akkor belép a félsíkba,} \\ = 0, \text{ akkor párhuzamos a félsík élével,} \\ > 0, \text{ akkor kilép a félsíkból.} \end{cases}$

64

Parametrikus szakasz vágó algoritmus

Meghatározható az egyenesnek a téglalap 4 élével való 4 metszéspontja (4 db t érték).
 Melyik két t a megfelelő?

65

Parametrikus szakasz vágó algoritmus

PE olyan pont, ahol P_0 -ból P_1 -felé haladva belépünk egy belső félsíkba (potential entering), ekkor $N_i (P_1 - P_0) < 0$

PL olyan, ahol kilépünk egy belső félsíkból (potential leaving), ekkor $N_i (P_1 - P_0) > 0$

66

Parametrikus szakasz vágó algoritmus

Legyen $t_E = \max\{0, \max\{t_{PE}\}\}$,
 $t_L = \min\{1, \min\{t_{PL}\}\}$

- Ha $t_E > t_L$, akkor nincs belső metszés
- különben $t_E, t_L \in [0, 1]$, és ez a belső szakasz

67

Parametrikus szakasz vágó algoritmus számítása

A metszéspontok számítása:

él _i vágás	N_i	P_{Ei}	$P_0 - P_{Ei}$	$t = \frac{N_i \cdot (P_0 - P_{Ei})}{-N_i \cdot D}$
bal $x=x_{min}$	$(-1, 0)$	(x_{min}, y)	$(x_0 - x_{min}, y_0 - y)$	$-\frac{(x_0 - x_{min})}{(x_1 - x_0)}$
jobb $x=x_{max}$	$(1, 0)$	(x_{max}, y)	$(x_0 - x_{max}, y_0 - y)$	$\frac{(x_0 - x_{max})}{-(x_1 - x_0)}$
lent $y=y_{min}$	$(0, -1)$	(x, y_{min})	$(x_0 - x, y_0 - y_{min})$	$-\frac{(y_0 - y_{min})}{(y_1 - y_0)}$
fent $y=y_{max}$	$(0, 1)$	(x, y_{max})	$(x_0 - x, y_0 - y_{max})$	$\frac{(y_0 - y_{max})}{-(y_1 - y_0)}$

68

Parametrikus szakasz vágó algoritmus

```

begin
  Ni kiszámítása, PEi kiválasztása minden élre;
  for szakaszokra
    if P1 = P0 then pont vágása;
    else begin
      tE = 0; tL = 1; D = P1 - P0;
      for élekre
        if Ni · D <> 0 then begin
          t kiszámítása. Ni · D < 0: PE, > 0: PL;
          if PE then tE = max(tE, t);
          if PL then tL = min(tL, t);
        end;
      if tE > tL then nincs belső metszés
      else P(tE)-től P(tL)-ig belső metszés
    end
  end
end
    
```

69

Körök és ellipszisek vágása

70

Körök és ellipszisek vágása

Triviális vizsgálat:
 Ha a keret belül van, akkor a kör is belül van, nincs mit vágni;
 Ha a keret kívül van, akkor a kör is kívül van, nincs mit vágni.

Különben:
 Körnegyedekre (nyolcadokra) kiszámítjuk a kör és a téglalap élének metszéspontját, utána pásztázás
 Ha a kör nem nagy, akkor pixelenként dönthetünk.

Ellipszis: hasonlóan.

71

Poligonok vágása

Sok eset lehet:

Általában minden éllel vágni kell

72

Poligonok vágása

SUTHERLAND, HODGMAN:

vágjunk egyenként az összes éllel

(V_1, V_2, \dots, V_n) csúcspontok $\xrightarrow{\text{algoritmus}}$ $(V'_1, V'_2, \dots, V'_m)$ új csúcspontok

73

KARAKTEREK GENERÁLÁSA

ATTRIBÚTUMOK

KARAKTEREK DEFINIÁLÁSA

74

Attribútumok

Attribútumok:

stílus (font): Times
Roman
Helvetica
Clarinda
...

megjelenés: normál
vastag (bold)
dőntött (italic)
aláhúzott
...

75

Attribútumok

Méret: x pont (1 pont = 1/72 inch)

Betűk közötti távolság
Sorok közötti távolság

76

Karakterek definiálása

1. Bitmátrixokkal (bittérképekkel) az adott font minden egyes karakteréhez tartozik egy bitmátrix

font cache (lehet a képmemóriában is)

másolás (gyors)

h

képernyő

77

Karakterek definiálása

A bitmátrixok előállíthatók pl. rajzoló programmal a betűk felnagyított képeiből

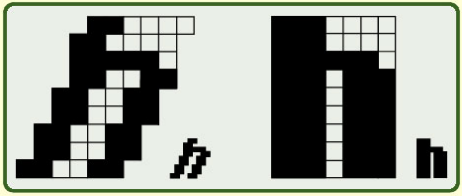
Különböző méretekhez különböző bitmátrixok

78

Karakterek definiálása

Tárolás: név
magasság
szélesség (lehet változó)
betűköz

Lehet trükközni:

79

Karakterek definiálása

2. A betűket leíró határvonalakkal

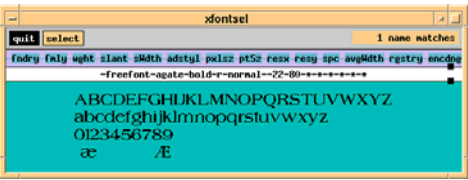
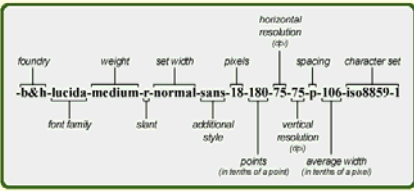

- poligonok
- ívek

- Eszköz-független
bármilyen megjelenítőhöz adaptálható
- Egy font megadásához általában több hely kell, mint a bitmátrix esetében
- Mérettől független, nagyítható (mértékkel), dönthető
- Bonyolultabb a megjelenítés, mint a bitmátrix esetében

80

Karakterek definiálása

81

Karakterek definiálása

xfontsel Grafikus felület X11 font-név kiválasztására
Megmutatja, hogy mely fontok állnak az X-szerver rendelkezésére

fntry (Foundry) A fontot szolgáltató (regisztrált) cég neve (pl. Adobe)

fmly Font-család (family) a font tipográfiai stílusának családja (pl. Courier)

wght (Weight) A font tipográfiai súlyát, azaz feketességét jelöli (pl. bold)

slant A betűkép állása (pl. italic - döntött)

Karakterek definiálása

sWdth (Set Width) A font vízszintes vastagsága (pl. normal, keskeny)

adstyl (Additional Style) További információ (pl. sans - talp nélküli)

pxlsz (Pixel Size) Magasság pixelben kifejezve

ptsz (Point Size) A font mérete pontokban kifejezve

resx (Horizontal Resolution) Az eredeti fontok mérete dpi-ben

83

Karakterek definiálása

resy (Vertical Resolution) Az eredeti fontok mérete dpi-ben

spc (Spacing) Betűköz
(*p*: proporcionális, *m*: mono-space)

avgWdth (Average Width) Átlagos szélesség pixel/10 -ben

rgstry (Character Set) ISO-szabvány kódja (pl. ISO8859)

encdng (Encoding) ISO-szabvány kódja (pl. ISO8859)

84

Szöveg - bittérkép (OpenGL)

Bittérképes karakter megjelenítése

```
glutBitmapCharacter(void *font,  
int character)
```

font: pl.:

```
GLUT_BITMAP_8_BY_13,  
GLUT_BITMAP_TIMES_ROMAN_10,  
GLUT_BITMAP_HELVETICA_18
```

85

Szöveg - bittérkép (OpenGL)

Pl.:

```
void output(int x, int y, char *string){  
int len, i;  
glRasterPos2f(x, y);  
len = (int) strlen(string);  
for(i = 0; i < len; i++){  
glutBitmapCharacter(  
GLUT_BITMAP_HELVETICA_18,  
string[i]);  
}  
}
```

86

Szöveg - határvonal (OpenGL)

Határvonalával megadott (ún. stroke) karakter megjelenítése

```
glutStrokeCharacter(void *font,  
int character)
```

font: pl.

```
GLUT_STROKE_ROMAN,  
GLUT_STROKE_MONO_ROMAN
```

87

Szöveg - határvonal (OpenGL)

Pl.:

```
void output(int x, int y,  
char *string){  
int len, i;  
glRasterPos2f(x, y);  
len = (int) strlen(string);  
for(i = 0; i < len; i++){  
glutStrokeCharacter  
(GLUT_STROKE_ROMAN, string[i]);  
}  
}
```

88

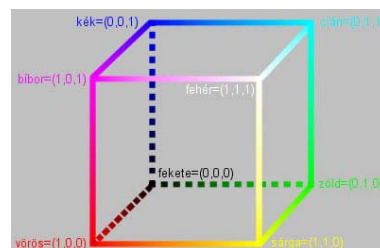
SZÍNMODELLEK

RGB, CMY, CMYK, HSV
OpenGL

89

RGB (Red, Green, Blue – vörös, zöld, kék)

Pl. színes képernyőnél

Additív komponensek:

Alkalmos súlyokkal vett összegük ad egy összetett színt

90

RGB (Red, Green, Blue – vörös, zöld, kék)

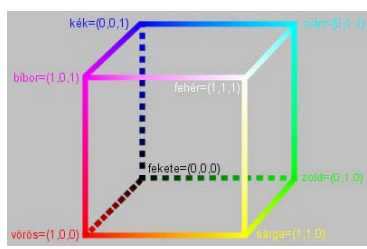

Vörös
Zöld
Kék
Cián
Sárga
Bíbor
Fehér

91

CMY (Cyan, Magenta, Yellow – cián, bíbor, sárga)

Pl. színes nyomtatónál

Szubtraktív komponensek:
Sokszor szűrőként használjuk, hogy kiszűrjék a fehérből a megfelelő szint

92

CMY (Cyan, Magenta, Yellow – cián, bíbor, sárga)

Cián
Bíbor
Sárga
Vörös
Zöld
Kék
Fekete

93

CMY (Cyan, Magenta, Yellow – cián, bíbor, sárga)

Konverzió:

$$\begin{bmatrix} C \\ M \\ Y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} R \\ G \\ B \end{bmatrix}$$

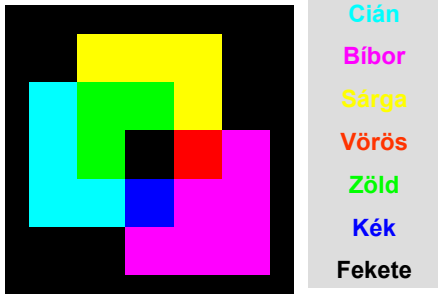
RGB → **CMY**

$$\begin{bmatrix} R \\ G \\ B \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} C \\ M \\ Y \end{bmatrix}$$

RGB ← **CMY**

94

CMYK (Cyan, Magenta, Yellow, black - K : fekete)

Cián
Bíbor
Sárga
Vörös
Zöld
Kék
Fekete

95

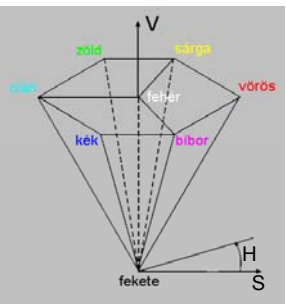
CMYK (Cyan, Magenta, Yellow, Black - K : fekete)

CMY → **CMYK** konverzió:

- $K = \min \{C, M, Y\}$
- $C = C - K$
- $M = M - K$
- $Y = Y - K$

96

HSV (Hue, Saturation, Value – árnyalat, telítettség, fényesség)

$0^\circ \leq H < 360^\circ$
 $0^\circ: R, 120^\circ: G, 240^\circ: B$
 $0 \leq S < 1$
 Ha $S = 0$, akkor szürke
 Ha $S = 1$, akkor nincs fehér és fekete belekeverve
 $0 \leq V < 1$
 Ha $V = 0$, akkor fekete
 Ha $V = 1$, akkor nincs fekete belekeverve

Esztétikai alapú (ahogy a festők keverik a színeket)

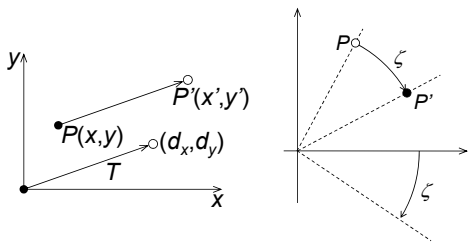
97

Feladat (OpenGL)

Szivárvány rajzolása

98

Geometriai transzformációk

99

Bevezetés - Transzformációk

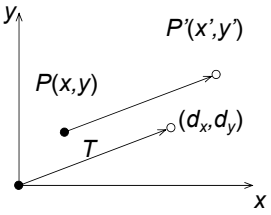
A Számítógépes Grafikában használatos 2- és 3- dimenziós transzformációk:

- ♦ eltolás
- ♦ nagyítás, kicsinyítés (skálázás)
- ♦ forgatás

100

Pont 2D eltolása

Hosszak és a szögek változatlanok

$x' = x + d_x$
 $y' = y + d_y$
 $P' = P + T$

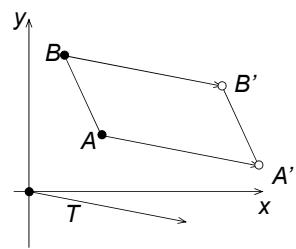
(oszlop-)vektorokkal:

$$P = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \quad P' = \begin{pmatrix} x' \\ y' \end{pmatrix} \quad T = \begin{pmatrix} dx \\ dy \end{pmatrix}$$

101

Szakasz 2D eltolása

Elegendő az új végpontokat számolni

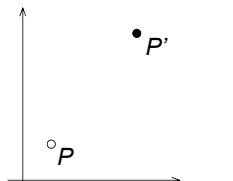

$A' = A + T$
 $B' = B + T$

102

2D nagyítás/kicsinyítés

A szögek változatlanok
Szokták a kettőt együtt **SKÁLÁZÁSKÉNT** említeni
Origóból történő nagyítás

$$x' = x \cdot s_x$$

$$y' = y \cdot s_y$$

$$P' = S \cdot P$$

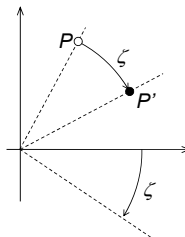
(oszlop-)vektorokkal:

$$P = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \quad P' = \begin{pmatrix} x' \\ y' \end{pmatrix} \quad S = \begin{pmatrix} s_x & 0 \\ 0 & s_y \end{pmatrix}$$

103

2D forgatás

A hosszak és a szögek változatlanok
Origó körüli forgatás

$$x' = x \cdot \cos \zeta - y \cdot \sin \zeta$$

$$y' = x \cdot \sin \zeta + y \cdot \cos \zeta$$

$$P' = R \cdot P$$

$$\begin{pmatrix} x' \\ y' \end{pmatrix} = R = \begin{pmatrix} \cos \zeta & -\sin \zeta \\ \sin \zeta & \cos \zeta \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$$

104

Homogén koordináták

(x, y) jelölése homogén koordinátákkal: (x, y, w)

Egyenlőség:

$(x, y, w) = (x', y', w')$, ha van olyan α :

hogy $x' = \alpha \cdot x$, $y' = \alpha \cdot y$, $w' = \alpha \cdot w$

pl: $(2, 3, 6) = (4, 6, 12)$

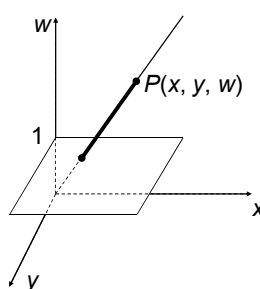
Egy ponthoz végtelen sok (x, y, w) tartozik.

Ha $w = 0$, akkor (x, y, w) végtelen távoli pont

$(0, 0, 0)$ nem megengedett!

105

Kapcsolat 2D és 3D közt

$(t \cdot x, t \cdot y, t \cdot w)$
egyenes a 3D térben

$$\left(\frac{x}{w}, \frac{y}{w}, 1 \right)$$

P vetülete a $w = 1$ síkon

A végtelen távoli pontok nincsenek a síkon

106